

Достъпна култура на високо ниво

Културата е онази връзка в обществото ни, която съхранява нашите традиции и история и е в основата на нашите надежди и мечти. За краткото си управление, направихме няколко важни стъпки за развитието на сектор „Култура“. Бюджетът му беше увеличен с над 30 %. Осигурихме средства за стипендии за учениците, за увеличение на заплатите на учителите и за ремонт в училищата по културата и по изкуствата. Повишени бяха финансовите стандарти в музеите и библиотеките с почти 11%. Справедливо, прозрачно и на конкурсен принцип бяха разпределени средствата за консервация и реставрация на недвижими културни ценности, вкл. 3 училища, 18 църкви и 8 археологически обекти. Заплатите на работещите в НИНКН бяха увеличени със средно 30%. Извършени бяха промени в Национален фонд „Култура“ и бяха отпуснати допълнително 30 млн. лв. за неговите дейности. С помощта на „Националния филмов център“ бяха създадени 10 български филма. Подкрепени бяха и над 60 творци за участието им в международни проекти и прояви.

Ще работим за:

- Съхраняване и развитие на българската култура като национален приоритет;
- Устойчиво и значително увеличаване на бюджета за култура за изпълнение на програми и дейности, привличащи зрители и посетители в културните институти;
- Повишаване на стандарта за финансиране на културните институти, в това число музеи, галерии, театри, библиотеки и читалища и обвързване на финансирането с реализираните дейности и програми и резултатите от тях;
- Реализиране на образователни и културни политики за деца, с оглед развитие на творчески потенциал и потребност от култура;
- Създаване на фонд за подкрепа и съфинансиране (50:50) на дейността на детски школи и самодейни състави в областта на изкуствата;
- Създаване на национална програма за обновяване и модернизирание на сградния фонд на културните институти и връщане на ролята им като центрове за култура и изкуство за всички българи;
- Възвръщане на ролята на читалищата като уникални средища за културни и образователни мероприятия, обновяване на сградния фонд и модернизация на оборудването им;
- Осигуряване на широк достъп до култура за всички;
- Осигуряване при определени правила на свободен достъп на студенти и ученици до музеи, театри, кино, опера и балет;
- Опазване на културното наследство и превръщането му в неразривна част от благоприятната жизнена среда;
- По-ефективно управление в държавните институции свързани с културата и в държавните културни институти.

Съхраняване и развитие на българската култура

- Опазване, развитие и популяризиране на българската култура като висок национален приоритет;
- Създаване на стратегия за развитие на българската култура с 10-годишен хоризонт, с последващо развитие на конкретни програми и планове за изпълнение;
- Реформа и хармонизиране на нормативната база съобразно стратегията;
- Устойчиво и значително увеличаване на бюджета за култура за изпълнение на програми и дейности, привличащи зрители и посетители в културните институти;
- Прозрачност и отчетност във всички дейности в областта на културата, финансирани от държавата;
- Създаване на образователни и културни политики за деца, с оглед развитие на творчески потенциал и потребност от култура;
- Създаване на фонд за подкрепа и съфинансиране (50:50) на дейността на детски школи и самодейни състави в областта на изкуствата;
- Възпитаване на граждански патриотизъм, като гордост от културата и историята на България, която не насажда омраза към другия;
- Осигуряване на финансиране и достъп до качествена култура в цялата страна.

Широк достъп до култура за всички

- Създаване на национална програма за обновяване и модернизирание на сградния фонд на театри, опери, филхармонии, музеи, библиотеки, галерии и всички други културни институти и връщане на ролята им като центрове за култура и изкуство за всички българи;
- Възвръщане на ролята на читалищата като уникални средища за културни, образователни и други мероприятия. Осигуряване на целеви средства за обновяването на сградния фонд и модернизация на оборудването им;
- Повишаване на стандарта за финансиране на културните институти, в това число музеи, галерии, театри, библиотеки и читалища и обвързване на финансирането с реализираните дейности и програми и резултатите от тях;
- Равен достъп до култура на всички българи чрез подкрепа за създаването на качествени културни продукти и събития в цялата страна;
- Разширяване на достъпа до култура с фокус върху децата, младежите и уязвимите социални групи и включване на културата като неотлъчна и значима част от образователния процес;
- Осигуряване на програми за свободен достъп на студенти и ученици до музеи, театри, кино, опера и балет;
- Използване на библиотеките за популяризиране на четенето с разбиране сред цялото население, с фокус върху децата и младежите за развитие на функционалната грамотност и критичното мислене;
- Дългосрочна стратегия за развиване на културните връзки и на културния живот на българските общности зад граница и разпространение и популяризиране на българската култура в чужбина.

Опазване на културното наследство и превръщането му в неразривна част от благоприятната жизнена среда

- Приоритизиране на опазването на недвижимото културно наследство като задача от национално значение; ревизия на Закона за културното наследство;
- Финансово и експертно обезпечаване на Националния институт за недвижимо културно наследство и организиране на широк дебат за мястото и функциите на Института;
- Създаване на национална концепция за изследване, опазване и устойчиво използване на археологическите обекти в страната, с активното участие на БАН, исторически и археологически музеи. Създаване на целеви програми за финансиране на консервацията, реставрацията и достъпа до археологическите обекти;
- Ревизиране на статута на Националния дворец на културата (НДК) и начина му на управление и финансиране. Цялостно обновяване на стратегията за развитие и ролята на НДК и превръщането му в средище за културни, социални и образователни дейности чрез осигуряване на широк достъп;
- Подкрепа за опазване и популяризиране на нематериалното културно наследство и българския фолклор;
- Дигитализация на музейни колекции, библиотечни фондове и архиви, включително на БНТ, БНР, Българска национална филмотека и НИИКН, чрез заложените финансов ресурс по Плана за възстановяване и устойчивост;
- Създаване на самостоятелно звено за статистически и научни изследвания върху българската култура, извършващо системни проучвания върху заетостта и заплатите на творците и изпълнителите, проучването на публики, посещаемост, социален състав, социално и географско разпределение на културните продукти и пр., както и създаване на национален архив на творческите постижения в българската култура;

→ Прозрачност в управлението на културното наследство чрез въвеждане на дигитални инструменти и подходящи политики и административни процеси.

Управление в културата и дейност на държавните културни институти и независимия сектор

→ Подобряване на експертния капацитет на министерството на културата по отделните направления;

→ Ефективно и прозрачно управление на публично финансираните културни институти. Гарантиране на прозрачност и отчетност при избора на директори на държавни културни институти;

→ Увеличаване на капацитета на Национален фонд „Култура“ и организиране на широк дебат за мястото и функциите му;

→ Финансиране на конкурентен принцип на творчески инициативи и проекти. Финансова подкрепа за стартиращи творци и предприемачи в културата;

→ Преглед на нормативната рамка и анализ на досегашните резултати на второстепенните разпоредители с бюджет към Министерство на културата с цел гарантиране на прозрачност, ефективност и справедливост при използване на публичните средства;

→ Създаване на единна дигитална платформа към Министерството на културата за координиране на процесите в българската култура, включително създаването на информационна банка за събития, произведения и личности;

→ Въвеждане на функционален Регистър на професионалните артисти и на други специалисти в областта на културата, включващ и независимите артисти, чрез който да се картографира секторът и да служи за изготвяне на конкретни политики;

- Съвместна работа с висшите училища за развитие на предприемаческото мислене сред кадрите (вкл. ръководните) в музеи, читалища, библиотеки и други културни институти, в съответствие добрите световни практики;
- Насърчаване на партньорствата между култура и бизнес, включително чрез преразглеждане на Нормативната уредба. Преобразуване на Закона за меценатството в Закон за меценатството, спонсорството и дарителството. Разработване на цялостна система от алтернативни източници на финансиране, извън държавата и общините;
- Подпомагане участието на български творци и творчески състави на международни фестивали и събития. Подкрепа за включването на български културни организации в най-важните европейски и световни културни мрежи;
- Въвеждане на програми за привличане и задържане на професионалисти, занимаващи се със специализирани дейности в сферата на изкуствата като осветители, програмисти, техници, сценични художници, реставратори, сценични работници и други;
- Високи професионални критерии и адекватно заплащане за участниците в културната дейност;
- Актуализиране на правната уредба на българската филмова индустрия като високотехнологична културна индустрия, цифровизация на културното наследство и архивите в областта на медиите и аудиовизията и по-добро позициониране на медийното съдържание, произведено в България;
- Ревизия на Закона за авторското право и сродните му права и транспониране на Директивите за авторското право;
- Цялостна законодателна инициатива по отношение на творческите индустрии; задълженията на обществените медии към българската култура; и артистите, и специалистите в областта на културата, гарантираща адекватни възнаграждения и социална защита.